

Emnebeskrivelse

Navn på emnet: Hvordan forstår og møter vi barn og unge som viser utfordrende atferd?

Emnekode: UTA110

Antall studiepoeng (ECTS): 5

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssemester: Vår

Emnets varighet og oppstartsdato: 1 semester, starter vår 2025

Hvilket nivå emnet er innplassert på: bachelor

Kort beskrivelse av emnets faglige innhold:

Dette emnet har fokus på en helhetlig atferdsforståelse, som inkluderer samspillet mellom individ og kontekst, risiko- og beskyttelsesfaktorer, Kurset vil gi en introduksjon til håndtering av utfordrende atferd, aggresjon og vold.

Individ og kontekst:

En forståelse av at atferd oppstår i et samspill mellom individ og kontekst er avgjørende for å møte barn og unges behov, ivareta barn og unge og å fremme konstruktiv utvikling i skole, barnehage og andre steder der voksne jobber med barn og unge.

Risiko- og beskyttelsesfaktorer

Risikofaktorer knyttet til medfødte eller kontekstuelte betingede forhold er vesentlig for hvordan vi forholder oss til andre. Forhold ved omgivelsene kan øke eller redusere sjansen for at- og evt i hvilken grad- slike risikofaktorer kommer til uttrykk gjennom atferd. Studenten skal få økt kunnskap om risikofaktorene og beskyttelsesfaktorer, og hvilke tiltak som kan være til hjelp for barnet.

Håndtering av utfordrende atferd, aggresjon og vold.

Emnet legger vekt på hvordan vi kan håndtere og utfordrende atferd når den oppstår ved hjelp av tilnæringsmåter for å dempe, konfrontere eller håndtere utfordringer.

Læringsutbytte:

Kunnskaper:

Studenten skal erverve:

- Kunnskap om hvordan atferd oppstår i samspillet mellom individ og miljø

- Kunnskap om tankemåter som er vesentlig ved ulike typer atferd
- Kunnskap om biologiske, psykologiske og oppvekstrelaterte faktorer som utgjør en risiko for barn og unge.
- Kunnskap om forhold som beskytter barnet mot uønsket utvikling eller utfordrende atferd
- Kunnskap om temaer knyttet til forståelse av voksnes rolle i forbindelse med utfordrende atferd
- Kunnskap som bidrar til å kjenne igjen tidlige tegn på risikofaktorer og eskalering av negativ atferd, samt ha kunnskap om når hjelpeinstanser bør involveres.
- Kunnskap om hvordan uønsket atferd kan møtes og håndteres på en konstruktiv måte

Ferdigheter

Studenten

- Kan anvende kunnskap om utfordrende atferd i møte med barn og unge
- Kan identifisere risikofaktorer knyttet til medfødte eller oppvekstrelaterte forhold og tilrettelegge barnehage/skolehverdagen til barnets beste.
- Kan håndtere utfordrende atferd på en konstruktiv måte

Generell kunnskap

Studenten

- Har innsikt i fagfeltet og kan holde seg oppdatert på nyere, relevant forskning innen faget
- Kan delta i faglige diskusjoner om atferd og voksnes rolle i samspill med barn og unge

Forkunnskapskrav: Ingen

Anbefalte forkunnskaper: Praksiserfaring fra skole, barnehage eller lignende

Arbeidsformer: Digitale forelesninger, en frivillig digital live samling med diskusjoner.

Prøvings- og vurderingsformer: 3 dagers skriftlig eksamen med case-oppgave, 1500 ord +/- 10%

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

Studiepoengreduksjon: Ingen

Litteratur/pensum:

1. Drugli, M. B. (2013). *Atferdsvansker hos barn. Evidensbasert kunnskap og praksis.* Cappelen Damm AS. (127 sider)
2. Roland, P., Øverland, K., & Byrkjedal-Sørby, L. J. (2016). Alvorlige atferdsvansker – forskning og tiltak relatert til skolekonteksten. I M. B. Postholm, P. Haug, E. Munthe, & R. J. Krumsvik (Red.), *Psykisk helse i skolen* (s. 156-175). Universitetsforlaget. (20 sider)
3. Roland, P. (2021). *Den autoritative voksenrolle i barnehage og skole.* Cappelen Damm. s. 86-93. (8 sider)
4. Ogden, T. (2022). *Sosial atferd og problematferd hos barn og unge.* Kap 1, 6, 7 og 9. Gyldendal.
5. Øverland, K. (2021). Hva kjennetegner de yngste barna i skolen? 1.–7.-klasseelever i et utviklingspsykologisk perspektiv. I M. B. Postholm, P. Haug, E. Munthe, & R. J. Krumsvik (Red.), *Elev i skolen 1-7. Mangfold og mestring.* Cappelen Damm AS. (24 sider)
6. Øverland, K. (2021). Tanker, følelser og livsmestring i ungdomstiden. *Utviklingspsykologi, GLU 5.–10. klasse, Kap. 5.* I M. B. Postholm, P. Haug, E. Munthe, & R. J. Krumsvik (Red.), *Elev i skolen 5-10. Mangfold og mestring.* Cappelen Damm AS. (24 sider)
7. Øverland, K. (2001). Antisozial atferd og risikofaktorer i familien. Delrapport 3, «Volden for øyet». Unge, vold, medier og oppvekst. Kap. 1.7. Antisozial utvikling og risikofaktorer i familien, s. 52-102. Politihøgskolen.
[https://www.nb.no/items/5483d539ef1b34fface5daec6ad2ea2d?page=0&searchText=k lara%20%20overland%20psykolog](https://www.nb.no/items/5483d539ef1b34fface5daec6ad2ea2d?page=0&searchText=k%20lara%20%20%20overland%20psykolog)

Ansvarlig fakultet og institutt: Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning

Emneansvarlig: Johannes N Finne

Kvalitetssikring av emnet: Kvalitetssikring vil følge de til enhver tid gjeldende systemer for kvalitetssikring av småemner.